

Ce cred directorii generali din România despre digitalizare

România are șansa să-și consolideze creșterea performanței economice dacă la nivelul fiecărei companii este integrată tehnologia și soluțiile digitale. Numai că investițiile în tehnologie și implementarea soluțiilor digitale sunt decise de managementul fiecărei companii. Așa că am întrebat directorii executivi și managerii din companiile din România care este opinia lor despre digitalizare. Răspunsurile oferite de către aceștia în cadrul studiului Barometrul digitalizării în România, realizat de compania de consultanță Valoria denotă diferențe de percepție care merită cunoscute.

1.Impactul digitalizării asupra companiei

Dacă 53% dintre directorii executivi spun că afacerea pe care o gestionează a fost influențată de digitalizare în mare măsură, doar 39% dintre manageri au această percepție. La polul opus, 13% dintre directorii de top consideră că afacerea pe care o conduc a fost influențată într-o mică măsură de digitalizare, comparativ cu 19% dintre manageri.

Când vine vorba de relația companiei pe care o conduc cu digitalizarea, 48% dintre liderii de business din România sunt încrezători că au cunoștințele necesare și numai 23% spun că nu au cunoștințele despre digitalizare, cu toate că procentul firmelor din România care nu au măcar website sau cont de social media este de 58%.

2.Impactul modelelor digitale de afaceri

În opinia a 59% dintre decidenții de business modelele de business digital au schimbat industria în care activează în foarte mare și mare măsură; răspunsul acesta a fost dat de numai 35% dintre manageri. Pe de altă parte, chiar dacă 70%

dintre directorii executivi se așteaptă că în următorii 1-3 ani modelele digitale de business să schimbe radical industria în care își desfășoară activitatea, pentru 52% dintre aceștia instrumentele, canalele și/sau modelele de business digitale nu sunt componenta centrală a strategiei lor de business. Mai mult, 89% dintre directorii generali și 80% dintre manageri nu consideră modelele de business digital o amenințare pentru compania lor.

3. Alocarea responsabilității digitalizării

La nivelul companiilor din România, 66% nu au dat responsabilitatea unui lider din top management pentru dezvoltarea digitală a afacerii, iar 35% dintre directorii generali spun că nu există suficientă expertiză la nivelul top managementului ca să evalueze și să dezvolte un model digital de afacere. Întrebați dacă se așteaptă ca digitalizarea să schimbe semnificativ compania lor în următorii 3-5 ani, 44% dintre directorii executivi și 53% dintre manageri spun da.

În acest context, care sunt măsurile concrete pe care le iau directorii la nivel de companie ca să gestioneze transformarea digitală? Răspunsul directorilor generali referitor la ce produse sau servicii digitale plănuiesc să adopte ca să genereze cu 10% mai multe venituri în următorii 5 ani sunt: sisteme inteligente de management operațional (77%), big data și data analytics (67%) și dispozitive conectate la Internet (57%).

4. Beneficiile și provocările digitalizării

Respondenții din top managementul companiilor din România văd următoarele trei beneficii principale ale digitalizării: simplificarea proceselor (63%), îmbunătățirea procesului decizional cu ajutorul data analytics (36%) și o mai bună eficiență operațională a companiei (35%). Managerii însă au o perspectivă diferită și bifează alte trei beneficii principale: măsurarea mai bună a performanțelor companiei (55%), reducerea costurilor (48%) și creșterea eficienței operaționale a companiei (35%).

La nivelul provocărilor, cele mai importante pentru directorii executivi sunt următoarele: rezistența la schimbare (59%), percepția că nu au consumatori “digitali” (58%) și lipsa competențelor digitale în rândul angajaților (31%). Topul făcut de manageri în ceea ce privește obstacolele din calea transformării digitale sunt: convingerea că nu au consumatori “digitali” (48%), potențialul scăzut de digitalizare din industria lor (27%) și rezistența la schimbare (21%).

În concluzie

Așadar tabloul oferit de răspunsurile decidenților de top din companiile din România indică o percepție vag conturată despre digitalizare. Tabloul este complicat și de neînțelegerea beneficiilor concrete ale digitalizării, de comunicarea neclară a relației cauză-efect. Pentru mulți decidenți încă e greu să înțeleagă noul tip de consumator, contextul concurențial complicat de tehnologie, modelele de business care valorifică digitalizarea, piața forței de muncă și noul tip de economie.

Explicațiile se întind pe un spectru mai larg, specific fiecărei industrii. În unele cazuri este vorba de o inconsecvență periculoasă între ceea ce spun și ceea ce fac executivii de top. În alte cazuri orientarea pe rezultate imediate îi obligă la măsuri punctuale. În fața uraganului digitalizării care scoate tot mai multe afaceri din piață mulți dintre directorii generali din România fie îl minimizează fie își ascund capul în nisip. Un lucru este sigur, succesul nu va fi al celor mari, ci al celor agili, care itereaza rapid, înțeleg repede și implementează accelerat.

Autor: Constantin Măgdălina, Expert, Tendințe și Tehnologii Emergente

Potențiale modificări ce vor fi aduse Codului Fiscal

Proiect de Ordonanță a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, publicat pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor Publice în data de 26 octombrie 2017

Modificări preconizate a fi aduse Codului Fiscal

Am rezumat în cele ce urmează cele mai importante modificări ce se preconizează a fi aduse Codului Fiscal conform proiectului de Ordonanță de Guvern pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, publicat pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor Publice în data de 26 octombrie 2017. Subliniem că momentan, acestea sunt doar propuneri, ce sunt supuse dezbaterii publice și nu se poate anticipa la acest moment dacă ele vor fi efectiv adoptate în forma propusă. În cazul în care vor fi adoptate, prevederile ar trebui să intre în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2018.

Impozit pe profit

În principal, modificările preconizate a fi aduse asupra prevederilor referitoare la impozitul pe profit se referă la transpunerea în Codul Fiscal a prevederilor Directivei 2016/1164/UE a Consiliului din 12 iulie 2016 de stabilire a normelor împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne ("ATAD").

Prevederile ATAD ce se preconizează a fi transpuse în Codul Fiscal se referă la:

- Limitarea deductibilității dobânzii și a altor costuri echivalente dobânzii din punct de vedere economic (aceste prevederi ar trebui să înlocuiască prevederile art. 27 “Cheltuieli cu dobânzile și diferențe de curs valutar”);
- Se reglementează regimul fiscal al transferurilor de active, de rezidență fiscală și/sau de activitate economică desfășurată printr-un sediu permanent pentru care România pierde dreptul de impozitare;
- Se introduce regula generală anti-abuz;
- Se introduc reguli privind societățile străine controlate.

Faptul că autoritățile române se grăbesc să introducă aceste reglementări, care în restul statelor europene ar trebui să devină aplicabile abia din 2019, este greu de explicat. Temerea noastră este că o astfel de modificare legislativă, introdusă în lipsa unei pregătiri corespunzătoare, ar putea avea efecte colaterale negative greu de cuantificat.

Impozit pe veniturile micro-întreprinderilor

Modificările preconizate a fi aduse asupra prevederilor legate de impozitul pe veniturile microîntreprinderilor se referă în principal la:

- Definiția microîntreprinderilor pentru a include și entitățile care au realizat venituri din consultanță și management în proporție mai mare de 80% din veniturile totale;
- Majorarea plafonului pentru încadrarea în categoria microîntreprinderilor de la 500.000 de euro la 1.000.000 euro;
- Includerea în sistemul de impozitare pe veniturile microîntreprinderilor a tuturor contribuabililor care desfășoară activități exceptate în prezent (spre exemplu, în domeniul bancar, asigurări, reasigurări, piețe de capital, jocuri de noroc, etc.);

– Eliminarea opțiunii de aplicare a sistemului de impozit pe profit (în detrimentul sistemului de impozitare a veniturilor micro-întreprinderilor) de către persoanele juridice nou-înființate care au subscris un capital social de cel puțin 45.000 lei.

Această ultimă modificare nu pare a fi de bun augur pentru investițiile mari cu durată de realizare mai mare de un an, întrucât va genera pierderi nerecuperabile fiscal pentru investitori. Sperăm să se renunțe la ea înainte de a produce efecte negative.

Impozit pe venit

Modificările preconizate în zona impozitului pe venit se refera în principal la:

- Cota de impozit se va reduce de la 16% la 10% pentru majoritatea tipurilor de venit realizate de persoane fizice;
- Cotele de contribuții de asigurări sociale vor fi următoarele: 25 % datorată de către angajați; 4 % datorată în cazul condițiilor deosebite de muncă de către angajatori; 8 % datorată în cazul condițiilor speciale de muncă de către angajatori;
- Cota de contribuție de asigurări sociale de sănătate va fi de 10% și se va datora de către angajați;
- Cota contribuției asiguratorie pentru muncă va fi de 2,25%.

Modificările preconizate mai sus vor fi aplicate pentru veniturile realizate începând cu 1 ianuarie 2018.

Impozite și taxe locale

Se propune majorarea sumei corespunzătoare impozitului (în lei/an) pentru anumite autovehiculele de transport de marfă.

Taxa pe valoare adăugată

Modificările ce se preconizează a fi aduse asupra prevederilor referitoare la taxa pe valoare adăugată se referă numai la articolul 297 și introduc un nou alineat (8) privind dreptul organelor fiscale competente de a refuza deducerea TVA dacă se poate demonstra dincolo de orice îndoială că persoana impozabilă știa sau ar fi trebuit să știe că operațiunea invocată pentru a justifica dreptul de deducere era implicată într-o fraudă privind TVA care a intervenit în amonte sau în aval în lanțul de livrări/prestări.

Accize

Modificările ce se preconizează a fi aduse asupra prevederilor referitoare la accize se referă la sancționarea deținerii în afara antrepozitului fiscal sau comercializarea pe teritoriul României a produselor accizabile supuse marcarii, fără a fi marcate sau marcate necorespunzător ori cu marcaje false, prin confiscarea cisternelor, recipientelor și mijloacelor de transport utilizate în transportul produselor accizabile.

Autori: Cristina Hudac – Senior Manager Taxe;

Ramona Ștefan – Manager Taxe;

Corina Mîndoiu – Senior Manager Taxe.

România are un potențial foarte mare de dezvoltare în sectorul IT, însă se clasează

deocamdată pe ultimul loc în Uniunea Europeană în ceea ce privește gradul de digitalizare, arată o analiză PwC

Specialiștii PwC propun o serie de recomandări pentru creșterea gradului de digitalizare al României.

România se clasează pe locul 28 în Uniunea Europeană în ceea ce privește indicele DESI- Digital Economic and Society Index, calculat de Comisia Europeană, însă are un potențial foarte mare de dezvoltare în acest domeniu, arată o analiză PwC, dată publicității cu ocazia conferinței Digital Romania Forum.

„Nouă românii ne place să ne mândrim cu vitezele excepționale ale serviciilor noastre de bandă largă de mare viteză, cu calitatea specialiștilor IT, care sunt foarte căutați de către marii jucători globali din domeniul tehnologiei, și cu invențiile și aplicațiile IT lansate în România. Însă privită la nivel statistic, performanța țării noastre în ceea ce privește digitalizarea este mai degrabă modestă. Mai avem încă multe de făcut pentru a beneficia cu adevărat de a patra revoluție industrială, cea digitală, iar analiza PwC a venit cu o serie de recomandări pentru a valorifica la maximum potențialul țării”, a declarat **Ionuț Simion, Country Managing Partner, PwC România, coordonatorul acestui studiu.**

Deși performanțele României sunt excepționale cu privire la abonamentele la servicii de bandă largă de mare viteză (locul 2 în Uniunea Europeană) și cu privire la prețul relativ raportat la venit pentru serviciile fixe de bandă largă (locul

10), țara noastră se clasează pe locul 22 din 28 de state membre în ceea ce privește conectivitatea, având de recuperat în ceea ce privește acoperirea serviciilor de telefonie fixă de bandă largă, precum și în ceea ce privește acoperirea serviciilor mobile 4G.

În ceea ce privește utilizarea internetului de către cetățeni, România se situează pe ultimul loc în Uniunea Europeană („UE”). Deși rețelele de socializare și apelurile video sunt utilizate tot mai frecvent, românii manifestă reticență în ceea ce privește tranzacțiile și serviciile bancare online. Astfel, doar 12% din populația țării face achiziții online, iar 90% din volumul comenzilor plasate online au fost achitate cu numerar la livrare.

La nivel de țară, se observă o întârziere și în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale în afaceri, chiar dacă au fost înregistrate unele progrese. Astfel, a crescut ponderea firmelor din România care utilizează platformele de socializare (8%). În schimb, doar 7% dintre IMM-uri își vând produsele folosind platforme online, vânzările online reprezentând doar 4,3% din cifra de afaceri a acestor companii. În România însă doar 7% din volumul vânzărilor totale se fac online, mai puțin de jumătate față de media UE (16%).

În ceea ce privește capitalul uman, România se situează pe ultimul loc în UE, dar a înregistrat progrese comparativ cu anul trecut, în special în ceea ce privește numărul persoanelor care accesează mediul online (56%), nivelul competențelor digitale și numărul de specialiști în Tehnologia Informațiilor și a Comunicațiilor („TIC”) (1.9%).

„Trebuie totuși spus că România beneficiază de un număr mare de absolvenți în domeniul științei, tehnologiei, matematicii și ingineriei, 1,6 % dintre românii cu vârste între 20 și 29 de ani având astfel de specializări. Deși acest nivel este în scădere față de anii trecuți, este apropiat de media UE. Prin

*urmare, vorbim totuși de un număr destul de mare de specialiști în domeniul științei și tehnologiei, care reprezintă un avantaj competitiv al României în atragerea de investiții în sectorul IT&C”, a precizat **Andreea Mitiriță, Director, Consultanță Fiscală, unul dintre autorii studiului.***

În fine, tot pe ultimul loc se clasează România și în privința prestării de servicii publice în sfera digitală. Totuși, în ultimul an, s-au înregistrat progrese comparativ cu anul anterior în ceea ce privește furnizarea serviciilor publice digitale, prin creșterea numărului de servicii care pot fi efectuate online și prin pre-completarea automată a formularelor pentru cetățeni. În plus, România a progresat și în ceea ce privește promovarea politicilor privind „open data”.

Potrivit unei analize realizate de PwC, în parteneriat cu Centrul de Studii Economice Europene (ZEW) și Universitatea din Mannheim, în privința nivelului de impozitare a domeniului digital, România se situează printre țările cu o rată de impozitare favorabilă (locul 8 din 33 de economii analizate la nivel global), dar costul capitalului, pentru acest sector, este relativ ridicat (locul 16 din 33).

O altă analiză, efectuată de Organizația Națiunilor Unite, clasează România pe locul 75 din 193 de economii din întreaga lume privind eficiența e-guvernării.

*„România ar trebui să se inspire din modelele de bune practici în domeniul digitalizării întâlnite în Uniunea Europeană. Un bun exemplu în acest sens îl reprezintă Estonia, care a dezvoltat un adevărat ecosistem de servicii digitale sigure și o infrastructură inteligentă, ceea ce a dus și la stimularea dezvoltării sectorului IT&C și a start-up-urilor din domeniul tehnologiei informației”, a adăugat **Ionuț Simion.***

În vederea maximizării potențialului României în sectorul digital, analiza PwC recomandă adoptarea câtorva măsuri

cuprinse și în Strategia Națională pentru Agenda Digitală:

Pentru îmbunătățirea conectivității:

- Investiții în infrastructura inteligentă care să permită construirea ecosistemului de servicii digitale;
- Crearea unui forum privind banda largă;
- Încurajarea unei abordări locale;
- Facilități fiscale sau subvenții pentru a încuraja achiziționarea de abonamente în bandă largă.

Pentru dezvoltarea competențelor digitale ale capitalului uman:

- Introducerea mai multor materii privind tehnologia informației în curricula școlară.
- Încurajarea participării la Open Education Europa;
- Organizarea de campanii de promovare (awareness-raising), ajutor pentru formare și acordarea de subvenții;
- Încurajarea companiilor din sectorul privat să organizeze cursuri de tip training, internship-uri, workshop-uri pentru elevi/studenți (după modelul Atelierul Digital – Google);

Pentru îmbunătățirea utilizării internetului:

- Actualizarea legislației privind comerțul electronic;
- Promovarea serviciilor bancare online;
- Transpunerea inițiativelor UE referitoare la securitatea cibernetică;
- Lansarea unui certificat de tip Trustmark.

Integrarea tehnologiei digitale:

- Definirea unei strategii pentru digitalizarea industriei;
- Încurajarea și susținerea IMM-urilor cu vânzări online și a comerțului digital transfrontalier;
- Crearea de centre de testare a tehnologiilor;
- Conectarea caselor de marcat la serverele ANAF.

Pentru dezvoltarea serviciilor publice digitale:

- Creșterea numărului de servicii și soluții e-Gov și promovarea acestora într-un mod eficient;
- Transpunerea Directivei 2014/55/UE privind facturarea electronică în domeniul achizițiilor publice și extinderea progresivă a domeniului de aplicare și în alte sectoare;
- Depunerea online a tuturor declarațiilor, implementarea unor sisteme electronice de control al TVA și introducerea unui document standardizat pentru auditul fiscal – SAFT.

Despre studiul PwC privind gradul de „digitalizare” al României

Studiul PwC își propune să analizeze stadiul de “digitalizare” al României, pornind de la valorile atribuite țării noastre în cadrul Indicelui privind economia și societatea digitală (DESI), Indicelui digital fiscal, Studiului E-government pregătit de Organizația Națiunilor Unite, dar și având în vedere evoluția industriei IT și piața comerțului electronic (e-commerce).

Scopul acestei analize a fost de a identifica mecanisme de îmbunătățire a celor 5 indicatori DESI (conectivitate, capital uman, utilizarea internetului, integrarea tehnologiei digitale și servicii publice digitale) pornind de la Agenda digitală a Uniunii Europene, de la Strategia Națională a României, și analizând totodată experiența și măsurile întreprinse de statele membre ale UE.

Unele dintre modificările fiscale anunțate de autorități vor avea un impact pozitiv asupra mediului de afaceri, în timp ce altele ridică semne de întrebare

Autoritățile au anunțat o serie de măsuri cu impact potențial pozitiv pentru mediul de afaceri, cum ar fi reducerea cotei de impozit pe venit la 10%. Aceasta s-ar aplica atât la veniturile salariale, precum și la veniturile din pensii, chirii, dobânzi, activități agricole, venituri independente și drepturi de autor. Alte măsuri benefice le reprezintă menținerea plafonului la plata CAS pentru persoanele fizice autorizate, precum și creșterea deducerilor personale pentru cei cu venituri mici.

„Desigur, astfel de măsuri sunt de salutat, însă mediul de afaceri are semne de întrebare în privința sustenabilității bugetare a unor astfel de inițiative, având în vedere faptul că, în expunerea de motive privind acest pachet legislativ, se menționează faptul că acestea vor genera o scădere a veniturilor bugetare cu până la 5 miliarde de lei în 2018. România are deja una dintre cele mai mici ponderi a veniturilor fiscale în PIB dintre statele membre UE, iar încasările bugetare sunt dependente în mod disproporționat de veniturile din impozite și taxe indirecte – TVA și accize, care sunt până la urmă taxe pe consum și deci puternic prociclice.”, a declarat **Mihaela Mitroi, Liderul Departamentului**

de Consultanță Fiscală și Juridică, PwC România.

Se are în vedere și aplicarea unui impozit pe cifra de afaceri necesită pentru companiile cu cifră de afaceri sub 1 milion de Euro.

„Aplicarea unui astfel de impozit pe cifra de afaceri de 1% va afecta îndeosebi companiile cu profitabilitate scăzută sau care înregistrează pierderi. Practic, companiile care au o rată de profit mai mică de 6,25% raportată la cifra de afaceri, vor fi nevoite să plătească un impozit mai mare decât în prezent. Și să nu uităm că în această categorie de companii cu cifra de afaceri de sub 1 milion de Euro intră aproximativ 80% din companiile înregistrate în România”, a declarat Mihaela Mitroi.

În privința trecerii contribuțiilor sociale în sarcina angajatului, este de remarcat faptul că actul normativ nu prevede caracterul obligatoriu al majorării salariilor brute pentru toți angajații pentru a menține actualul quantum al salariului net (ceea ce PwC a semnalat deja că nu este posibil din punct de vedere juridic). Prin urmare, este posibil ca aplicarea acestei măsuri în mod neunitar la nivel național să ducă la dezechilibre pe piața muncii.

Se are în vedere totodată și majorarea salariului minim pe economie de la 1450 de lei cât este în prezent la 1900 de lei. Luând în calcul și trecerea contribuțiilor sociale în sarcina angajatului, aceasta presupune un cost suplimentar pentru angajatori de aproximativ 120 lei.

De asemenea, autoritățile au în vedere reducerea cotei de contribuție la Pilonul II de pensii, de la 5,1% cât este în prezent la 3,75%.

Ministerul de Finanțe al Germaniei modifică tratamentul TVA în cazul stocurilor puse la dispoziția clientului

Printr-un decret din data de 10 octombrie 2017, Ministerul Federal al Finanțelor din Germania a adoptat două hotărâri ale Curții Supreme de Justiție (Bundesfinanzhof) din anul 2016 prin care și-a schimbat opinia cu privire la tratamentul TVA pentru stocuri puse la dispoziția clientului.

Ca o mențiune, Germania nu a implementat niciodată o măsură de simplificare pentru stocuri puse la dispoziția clientului. Aceasta înseamnă că, de regulă, companiile străine care expediau bunuri ce se constituiau în stocuri puse la dispoziția clientului în Germania aveau obligația să se înregistreze în scopuri de TVA în Germania și să emită facturi cu TVA din Germania.

Ca urmare a deciziilor Bundesfinanzhof, autoritățile fiscale acceptă să considere stocurile la dispoziția clientului drept livrări intracomunitare de bunuri din UE (fără obligația înregistrării), dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

De asemenea, a fost implementată și o regulă tranzitorie pentru trecut.

În cazul companiilor străine care dețin stocuri la dispoziția clientului în Germania și care sunt înregistrate în scopuri de TVA ar trebui analizat dacă respectiva înregistrare poate fi anulată. În mod similar, pentru noile acorduri privind stocurile la dispoziția clientului, ar trebui să se aibă în vedere aspectele TVA. În cele din urmă, dacă în trecut

persoanele impozabile nu s-au înregistrat și acest aspect este acum disputat în cadrul inspecției fiscale, ar putea fi invocate noi argumente pentru a reduce expunerea financiară provenind din TVA și dobânda aferentă.

Autor: Ramona Ștefan – Manager, Asistență fiscal

Refuzul dreptului de deducere a TVA aferentă achizițiilor de la un partener inactiv – C-101/16 S.C. Paper Consult S.R.L. Vs. DRFP Cluj

La data de 19 octombrie 2017, Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) s-a pronunțat în cauza C-101/16 S.C. Paper Consult S.R.L. Vs. DRFP Cluj, tranșând de o manieră categorică faptul că legislația națională în temeiul căreia dreptul de deducere a TVA este refuzat pentru motivul că furnizorul a fost declarat inactiv este contrară prevederilor Directivei 2006/112/CE de TVA.

Astfel, decizia CJUE stabilește faptul că dreptul de deducere a TVA aferentă achizițiilor efectuate de la un partener de afaceri declarat inactiv nu poate fi refuzat de o manieră sistematică și finală, nepermițând să se facă dovada absenței unei fraude sau a unei pierderi de venituri fiscale.

Mai mult, în ciuda eforturilor autorităților române de a limita în timp aplicabilitatea acestei decizii, aducând în discuție impactul financiar colosal asupra bugetului dacă ar

trebui să se acorde deducerea TVA tuturor operatorilor economici care au încheiat tranzacții cu operatori declarați inactivi începând din anul 2007, CJUE a statuat faptul că, în situația analizată, limitarea în timp a efectelor deciziei nu este necesară.

Așadar, dacă aveți achiziții de la parteneri inactivi, în funcție de situația în care vă regăsiți (e.g. nu ați dedus TVA, sau vi s-a refuzat dreptul de deducere și sunteți în curs de contestare sau aveți o decizie finală a Curții etc.), considerăm oportună o analiză aplicată de la caz la caz pentru a identifica potențiale căi de acțiune.

Autor: Alexandru Cristea, Țuca Zbârcea & Asociații Tax

Tax Magazine nr. 09

septembrie 2017

- **Cosmin Flavius Costas**

De ce e VAT Gap-ul așa de mare?

Evoluții fiscale recente

- **Ernst & Young**

Principalele obligații fiscale ale lunii octombrie 2017

- **Cosmin Flavius Costas**

Scurtă privire asupra impozitării aleatorii a veniturilor din premii și jocuri de noroc

- **Medeea Popescu, Iulia Pușcașu**

Stabilirea rezidenței fiscale – necesitate și utilitate pentru lucrătorii migranți

- **Marilena Ene**

Despre scurta istorie a „split” TVA

- **Silviu Savu**

Cauza SMS Group GmbH – Curtea de Justiție a Uniunii Europene s-a pronunțat cu privire la demonstrarea „circuitului ulterior al bunurilor” în cazul încetării contractelor comerciale

- **Ionița Cochințu**

Constaționalitatea stabilirii de către legiuitor a unei ordini de prioritate în ceea ce privește stingerea/plata obligațiilor fiscale ale debitorilor care datorează mai multe tipuri de obligații fiscale

- **Jurisprudență fiscală națională**

Viorel Terzea – Sintează de jurisprudență fiscală națională comentată

- **Jurisprudență fiscală a instanțelor europene**

Alexandra Mureșan Sinteza hotărârilor în materie fiscală pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în luna septembrie 2017

Posibile modificări ale sistemului de plată defalcată a TVA

Mecanismul plății defalcate a TVA în România, introdus prin Ordonanța de Guvern 23/2017 și prevăzut a deveni obligatoriu pentru toți contribuabilii începând cu 1 ianuarie 2018, urmează să fie supus unor modificări ulterioare.

Mai exact, modificarea propusă inițial a legislației care limitează aplicarea obligatorie a mecanismului numai de către persoanele impozabile aflate în relații contractuale cu instituțiile publice și cele cu capital de stat a fost respinsă.

În urma consultărilor, există indicii în baza declarațiilor făcute de premierul român că va fi propus un nou amendament. Este de așteptat ca această modificare să limiteze aplicabilitatea mecanismului plății defalcate a TVA numai întreprinderilor aflate în insolvență, a celor aflate în procedura de faliment sau care au o istorie fiscală incoerentă – de ex. întârzieri la plata datoriilor de TVA.

În cazul în care modificările vor fi concretizate într-un proiect de lege, acesta va trebui aprobat de Senat și apoi de Camera Deputaților, înainte de a fi puse în aplicare în mod efectiv prin lege.

Autor: Ramona Ștefan, Manager – Asistență fiscală

Brand de țară ca afară. România în era jocurilor video

Digitalizarea globală crește și preferința pentru jocuri. Se dezvoltă o industrie care are un impact economic important și devine monedă de soft power la nivel de stat. Este aproape imposibil să vorbești despre industria jocurilor video fără să te uiți la influența, la valorile de atracție și la puterea de seducție pe care aceasta le promovează.

În era informației, când credibilitatea este cea mai rară resursă, industria de gaming devine furnizor de încredere. Încrederea în capacitățile tehnice și creative, ancorarea în prezent și privirea spre viitor, pariul pe inițiativa și originalitate ale unei națiuni, toate acestea se întâlnesc în industria de gaming.

Un studiu de caz, care poate servi drept exemplu pentru România, este Polonia. În această țară guvernul a înțeles să sprijine dezvoltarea industriei de gaming, cu rezultate foarte bune atât pentru această industrie, cât și pentru stat.

În Polonia industria de gaming a cunoscut o creștere fulminantă datorită:

1. Sistemului de educație centrat pe științe exacte;
2. Încrederii în capacitatea resursei umane să genereze produse proprii (de ex. seria de jocuri Witcher);
3. Investiției în una dintre cele mai populare platforme de distribuție digitală de jocuri din lume – GOG.com
4. Oferirii de deduceri fiscale la investițiile în cercetare și dezvoltare din această industrie.

Datorită acestor măsuri, Polonia a fost un Făt-Frumos care a crescut într-un an cât alții în șapte. Adică de la 279,6 milioane dolari în 2014, la 408 milioane dolari în 2015, 1,26 miliarde dolari în 2016. În ce privește studiourile de gaming acestea numără 331 companii, dintre care 99% sunt IMM-uri. În acest context 95% din veniturile obținute de aceste studiouri provin din exportul de produse proprietare. Între 2014 și 2018 este estimată o rată compusă de creștere (CAGR) de 5,4% a industriei de gaming ceea ce plasează Polonia pe locul 19 la nivel mondial.

Anual guvernul polonez, prin intermediul Centrului Național de Cercetare și Dezvoltare, alocă aproximativ 27 de milioane euro (116 milioane de zloti polonezi) pentru finanțarea celor mai promițători dezvoltatori de jocuri. Interesul guvernului polonez pentru sprijinirea industriei de gaming a crescut după succesul seriei de jocuri Witcher realizat de studioul local CD Projekt RED. Succesul seriei Witcher și al Cyberpunk 2077 au condus la listarea companiei la bursa din Varșovia. Veniturile raportate în 2016 ale CD Projekt RED au condus la o valoare estimată a companiei de 2,3 miliarde dolari.

Pentru Polonia industria de gaming a devenit o ramură a economiei cu potențial remarcabil. Titlurile lansate de către studiourile poloneze se bucură de succes artistic și comercial. Pentru polonezi industria de jocuri este o sursă de mândrie națională și a fost declarată drept una dintre specializările cu nivel înalt de inteligență.

În România valoarea estimată a pieței a crescut constant de la 114,7 milioane dolari în 2014, la 137 milioane dolari în 2015 și 145,3 milioane dolari în 2016. În prezent, industria de jocuri numără 80 de studiouri de dezvoltare, majoritatea veniturilor fiind generate de reprezentanțe locale ale marilor companii de gaming din lume. Creșterea industriei este susținută și de numărul mare de companii înființate doar în 2016, 25% din totalul studiourilor de gaming.

Industria de jocuri din România s-a remarcat prin dezvoltarea sau co-dezvoltarea unor titluri internaționale mari și prea puțin prin titluri dezvoltate de companii românești; 85% din studiourile din România sunt specializate pe dezvoltare de jocuri, iar 15% din studiouri se focalizează pe servicii de specialitate pentru industrie.

Jocurile video fac parte din evantaiul industriilor creative. Acestea ajută la promovarea artei și potențialului local, comunică valori, sunt un mijloc de transmisie culturală și contribuie la construirea brandului de țară. Polonia a dat CD Projekt RED, care a lansat Witcher și a propulsat industria poloneză de gaming în top-ul dezvoltatorilor mondiali. Când vom avea versiunea românească a studio-ului care să lanseze un titlu de asemenea succes?

Autor: Constantin Măgdălina, Expert, Tendințe și Tehnologii Emergente

Mai este necesară evaluarea proprietăților imobiliare pentru raportare financiară?

În contextul apariției de la 1 ianuarie 2016 a valorii impozabile în Codul Fiscal, multe societăți își pun întrebarea dacă mai este necesară evaluarea proprietăților imobiliare pentru raportarea valorilor juste (de piață) în situațiile lor financiare, la sfârșitul perioadei de raportare, sau se pot limita la evaluarea clădirilor pentru impozitare.

La prima vedere pare o întrebare simplă, însă răspunsul la această întrebare este unul complicat: depinde.

De ce depinde? Depinde de standardele contabile aplicabile și apoi depinde de politica de contabilitate a societății.

CONTEXT DIN PUNCT DE VEDERE AL POLITICII DE CONTABILITATE:

Standardele de contabilitate aplicabile sunt cele întrebuintate ca urmare a unei cerințe legale, dar în paralel poate exista o cerință suplimentară de aplicare și a unor standarde de contabilitate diferite, ca o solicitare expresă a acționarilor.

În România, majoritatea companiilor aplică reglementările contabile prevăzute de Ministerul Finanțelor Publice, reglementări cunoscute ca standarde de contabilitate românești (RAS). De asemenea, sunt entități care aplică Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS). Aceste entități sunt, de exemplu: societățile listate la bursă, băncile, societățile de asigurări, Societățile de Investiții Financiare (SIF), societățile care la cererea acționarilor raportează atât conform RAS, cât și IFRS sau folosesc alte standarde de raportare financiară: UK Gaap, US Gaap etc.

CONTEXT DIN PUNCT DE VEDERE AL TIPULUI DE EVALUARE:

Înainte de 1 ianuarie 2016, majoritatea societăților, indiferent de mărimea lor, reevaluaau construcțiile pentru înregistrarea valorii lor în contabilitate, o dată la 3 ani. Procedau astfel doar pentru a nu plăti cote majorate la impozitele locale. Deci, conform standardelor de contabilitate, evaluarea la valoarea justă (evaluarea pentru raportare financiară) nu este întotdeauna obligatorie ca și politică contabilă a companiei și, mai mult, chiar dacă societatea alege să-și prezinte construcțiile sau proprietățile imobiliare la valori juste, acest lucru nu este necesar din 3 în 3 ani, ci doar atunci când apar fluctuații ale pieței. Reevaluările din 3 în 3 ani care s-au făcut până în 2016, practic nu reprezentau nimic din punct de vedere contabil, societățile erau obligate să le facă și să le înregistreze în contabilitate chiar dacă nu aveau nevoie de ele, pentru că altfel impozitele pe care le-ar fi datorat ar fi fost foarte mari.

Începând cu 1 ianuarie 2016, reevaluările realizate în scopul stabilirii impozitelor locale pentru persoanele juridice se fac tot din 3 în 3 ani, dar utilizând o metodologie clară, coerentă, unitară, iar cele pentru raportare financiară se fac doar dacă societățile aleg drept politică de contabilitate prezentarea proprietăților la valori juste (de piață), și chiar și atunci acest lucru este necesar doar când există fluctuații pe piață. Astfel standardele de contabilitate prevăd ca reevaluarea să se facă cu suficientă regularitate, astfel încât valoarea contabilă să nu difere semnificativ de valoarea justă.

Codul Fiscal român nu a inventat ceva nou începând cu 2016 pentru că în majoritatea țărilor, baza impozabilă a proprietăților este diferită de valoarea lor contabilă (inclusiv în țări precum S.U.A. sau U.K.).

În plus, în urma alinierii reglementărilor contabile românești

la cele internaționale, sunt multe proprietăți, de exemplu proprietățile imobiliare de tipul investițiilor imobiliare (ex. clădirile de birouri) pentru care în situațiile financiare valoarea lor este una singură, fără a fi necesar să se prezinte separat valoarea terenului și a clădirii. Dar pentru stabilirea impozitelor locale, clădirile se evaluează separat de terenuri, prin urmare situațiile contabile nu mai oferă informații pentru a stabili o bază impozabilă și din punct de vedere al impozitelor locale.

Astfel, la întrebarea dacă **mai este necesară evaluarea proprietăților imobiliare pentru raportare financiară** răspunsul este **da**, dacă societățile aleg ca și politică de contabilitate modelul de prezentare a valorilor contabile ale proprietăților la valoarea justă (de piață).

De ce ar alege o societate o astfel de politică contabilă?

Este ea una sănătoasă din punctul de vedere al societății, având în vedere că presupune costuri suplimentare?

Majoritatea societăților aleg această opțiune pentru o informare relevantă și corectă a investitorilor, pentru a crește gradul de încredere al acestora în situațiile financiare pe care le analizează. De aceea, majoritatea companiilor listate la bursă aleg această opțiune, la fel și marile grupuri de companii. O informație contabilă relevantă este preferată de investitori atunci când iau o decizie și oferă așteptări corecte cu privire la veniturile previzionate ale companiei și estimarea fluxurilor viitoare de numerar. Prețul acțiunilor companiei ar putea crește odată cu așteptarea optimistă a investitorilor rezultată din informații financiare de bună calitate.

Reevaluarea pentru raportare financiară poate oferi întreprinderilor și oportunități de fuziune și achiziție prin majorarea capitalizării bursiere. De asemenea, reevaluarea activelor imobilizate ar putea permite companiilor reducerea

dobânzilor și creșterea capacității de împrumut.

Un raport al Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA), din luna iulie 2017, oferă o imagine de ansamblu a aplicării cerințelor de măsurare și publicare a valorii juste prevăzute de standardele internaționale de contabilitate aplicate de emitenții (societăți listate la bursă) europeni.

În România, la Bursa de Valori București, pe segmentul principal de tranzacționare al acțiunilor (piața reglementată), sunt peste 80 de societăți emitente cu o capitalizare bursiera de peste 35 miliarde euro, iar pe segmentul pieței alternative aproape 300 de societăți emitente cu o capitalizare bursiera de 1,2 miliarde euro.

Toate societățile listate care sunt incluse în calculul BET (indicele principal al pieței, care măsoară evoluția celor mai lichide companii listate la BVB) au folosit în raportările financiare pentru anul 2016 valori juste ale activelor (evaluarea pentru raportare financiară).

Ce se întâmplă însă cu societățile mici?

Societățile mici, care sunt și așa împovărate de multe sarcini fiscale, pot opta acum pentru modelul pe cost, fără a fi necesară reevaluarea activelor la valoarea justă. Ele pot alege să facă doar reevaluările pentru impozitele locale care sunt necesare tot din 3 în 3 ani, cum procedau și înainte de anul 2016, dar numai pentru clădiri (evaluarea pentru impozitare), nemaifiind necesară evaluarea întregii clase de clădiri și construcții speciale. Aceasta presupune pentru societate costuri mai mici, metodologia de evaluare fiind una mai simplă.

Prin urmare, modificările apărute în ultimii ani nu vor crea dificultăți pentru societăți în privința cerințelor de reevaluare iar pentru investitori situațiile financiare ar putea fi mai relevante, întrucât periodicitatea reevaluărilor înregistrate în contabilitate este dictată doar de relevanța

informației prezentate.

Autor: Elena Apostolescu, Director general, CMF Consulting